
Ειδική
Διαπαιδαγώγηση -
Παρέμβαση στον
Αυτισμό

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του **Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.)** σας καλωσορίζει στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης και συγκεκριμένα στο πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης με τίτλο **«Ειδική Διαπαιδαγώγηση - Παρέμβαση στον Αυτισμό»**.

Η ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης και πιστοποίησης επαγγελματικών δεξιοτήτων οδήγησε το **Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (E-Learning)** του Ε.Κ.Π.Α. στο σχεδιασμό των πρωτοποριακών αυτών Προγραμμάτων Επαγγελματικής Επιμόρφωσης και Κατάρτισης, με γνώμονα τη **διασύνδεση της θεωρητικής με την πρακτική γνώση**, αναπτύσσοντας κυρίως, την εφαρμοσμένη διάσταση των επιστημών στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

Στη συνέχεια, σας παρουσιάζουμε αναλυτικά το πρόγραμμα σπουδών για το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης: **«Ειδική Διαπαιδαγώγηση - Παρέμβαση στον Αυτισμό»**, τις προϋποθέσεις συμμετοχής σας σε αυτό, καθώς και όλες τις λεπτομέρειες που πιστεύουμε ότι είναι χρήσιμες, για να έχετε μια ολοκληρωμένη εικόνα του προγράμματος.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η διαταραχή αυτιστικού φάσματος είναι μία διαταραχή βιολογικής, ψυχιατρικής και νευρολογικής φύσεως και αφορά στις δυσκολίες που αντιμετωπίζει ο άνθρωπος στην ανάπτυξή του. Η διαταραχή θέτει δυσκολίες στον άνθρωπο σε στοιχειώδεις τομείς, όπως η επικοινωνία και η γλώσσα, η κοινωνική αλληλεπίδραση και η συμπεριφορά. Επίσης, συνδέεται με ρουτίνες και επαναλαμβανόμενες συμπεριφορές. Αξίζει να σημειωθεί πως η διαταραχή αυτιστικού φάσματος ακολουθεί τον άνθρωπο σε όλη την πορεία της ζωής του. Είναι από τις πιο συχνές αναπτυξιακές διαταραχές. Για τον λόγο αυτό, αλλά και λόγω του μεγάλου αριθμού μαθητών με διαταραχή αυτιστικού φάσματος, είναι αναγκαία η επιμόρφωση και η δια βίου εκπαίδευση των ειδικών παιδαγωγών και των εκπαιδευτικών σε μεθόδους προγραμματισμού και παρέμβασης στην εκπαίδευση των παιδιών αυτών.

Γενικός σκοπός του προγράμματος είναι η **υποστήριξη των ειδικών παιδαγωγών**, των εκπαιδευτικών που εργάζονται σε μονάδες ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, των **логоθεραπευτών**, των **εργοθεραπευτών** και των **ψυχολόγων** ως προς την **αξιολόγηση και παρατήρηση της διαταραχής και τον εντοπισμό των χαρακτηριστικών των παιδιών** σε τομείς της μαθητικής και κοινωνικής ζωής. Επιπλέον, οι ειδικοί αυτοί θα **εκπαιδευτούν** στην **παρέμβαση και εκπαίδευση των παιδιών με αυτισμό** μέσω εξειδικευμένων προγραμμάτων, πρακτικών εφαρμογών και μελέτης πραγματικών περιστατικών.

Οι ειδικοί στόχοι αποβλέπουν:

- ▶ στην εξοικείωση των ειδικών στην **αξιολόγηση και κατανόηση των χαρακτηριστικών** και των συμπτωμάτων των παιδιών με διαταραχή αυτιστικού φάσματος,
- ▶ στις βασικές αρχές **παρέμβασης** και εκπαίδευσης,
- ▶ στην **παρέμβαση και εκπαίδευση** με τις μεθόδους **TEACCH, SPELL, Floortime, Μέθοδο Miller, RDI, Star,**
- ▶ στην απόκτηση **γνώσεων συμβουλευτικής** των γονέων παιδιών με διαταραχές αυτιστικού φάσματος.

Τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα με την ολοκλήρωση του Προγράμματος αναμένονται να είναι:

- ▶ Η αναβάθμιση των γνώσεων των ειδικών παιδαγωγών για έγκαιρη παρέμβαση και κατάλληλη εκπαίδευση.
- ▶ Η ενίσχυση των επαγγελματικών δεξιοτήτων ειδικού, εκπαιδευτικού και βοηθητικού προσωπικού στις δομές ειδικής αγωγής και εν γένει εκπαίδευσης.
- ▶ Η υποστήριξη των ατόμων με διαταραχές αυτιστικού φάσματος προς την ομαλή μετάβαση προς την ενηλικίωση.
- ▶ Η στήριξη εκπαιδευτικών δομών ειδικής αγωγής μέσω ενός εκσυγχρονισμένου επιμορφωτικού έργου, με έμφαση στην παρέμβαση και εκπαίδευση.

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΟΥ ΠΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΟΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλλουν:

- ▶ απόφοιτοι Πανεπιστημίου/ΤΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής
- ▶ απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με συναφή στο αντικείμενο εργασιακή εμπειρία

Το Πρόγραμμα απευθύνεται σε:

- ▶ διορισμένους και αδιόριστους **ειδικούς παιδαγωγούς**, καθώς και ειδικούς παιδαγωγούς που εργάζονται στον ιδιωτικό τομέα,
- ▶ απόφοιτους τμημάτων ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, **логоθεραπείας και εργοθεραπείας,**
- ▶ φοιτητές μεταπτυχιακού επιπέδου **ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, λογοθεραπείας και εργοθεραπείας,**
- ▶ ειδικό βοηθητικό και ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό σε δομές εκπαίδευσης και πρόνοιας,
- ▶ αποφοίτους ΤΕΙ και ΙΕΚ (τμήματα ειδικής αγωγής, λογοθεραπείας και εργοθεραπείας),
- ▶ **ψυχολόγους, παιδοψυχολόγους και συμβούλους ψυχικής υγείας.**

Η αίτηση συμμετοχής υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας:

<https://elearningekpa.gr/>

4. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ

Τα προαπαιτούμενα για την παρακολούθηση του Προγράμματος από τους εκπαιδευόμενους είναι:

- ▶ Πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- ▶ Κατοχή προσωπικού e-mail
- ▶ Βασικές γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών

5. ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία στα προγράμματα εξ αποστάσεως επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ διεξάγεται μέσω του διαδικτύου, προσφέροντας στον εκπαιδευόμενο «αυτονομία», δηλαδή δυνατότητα μελέτης ανεξαρτήτως περιοριστικών παραγόντων, όπως η υποχρέωση της φυσικής του παρουσίας σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο.

Το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος διατίθεται σταδιακά, ανά διδακτική ενότητα, μέσω ειδικά διαμορφωμένων ηλεκτρονικών τάξεων. Κατά την εξέλιξη κάθε θεματικής ενότητας αναρτώνται σε σχετικό link οι απαραίτητες για την ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ανακοινώσεις.

Ο εκπαιδευόμενος, αφού ολοκληρώσει τη μελέτη της εκάστοτε διδακτικής ενότητας, καλείται να υποβάλει ηλεκτρονικά, το αντίστοιχο τεστ αξιολόγησης. Τα τεστ μπορεί να περιλαμβάνουν ερωτήσεις αντιστοίχισης ορθών απαντήσεων, πολλαπλής επιλογής, αληθούς/ψευδούς δήλωσης, ή upload, όπου ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να διατυπώσει και να επισυνάψει την απάντησή του. Η θεματική ενότητα μπορεί να συνοδεύεται από τελική εργασία, η οποία διατίθεται κατά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας (εφόσον το απαιτεί η φύση της θεματικής ενότητας) και αφορά το σύνολο της διδακτέας ύλης.

Παράλληλα, παρέχεται **πλήρης εκπαιδευτική υποστήριξη** δεδομένου ότι ο εκπαιδευόμενος μπορεί να απευθύνεται ηλεκτρονικά (για το διάστημα που διαρκεί το εκάστοτε μάθημα) στον ορισμένο εκπαιδευτή του, μέσω ενσωματωμένου στην πλατφόρμα ηλεκτρονικού συστήματος επικοινωνίας, για την άμεση επίλυση αποριών σχετιζόμενων με τις θεματικές ενότητες και τις ασκήσεις αξιολόγησης ή την τελική εργασία.

6. ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Σε κάθε διδακτική ενότητα ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να επιλύει και να υποβάλλει ηλεκτρονικά το αντίστοιχο τεστ, τηρώντας το χρονοδιάγραμμα που έχει δοθεί από τον εκπαιδευτή του. Η κλίμακα βαθμολογίας κυμαίνεται από 0 έως 100%. Συνολικά, η βαθμολογία κάθε θεματικής ενότητας προκύπτει κατά το 60% από τις ασκήσεις αξιολόγησης και κατά το υπόλοιπο 40% από την τελική εργασία, η οποία εκπονείται στο τέλος του συγκεκριμένου μαθήματος και εφόσον το απαιτεί η φύση αυτού.

Η χορήγηση του **Πιστοποιητικού Επιμόρφωσης** πραγματοποιείται, όταν ο εκπαιδευόμενος λάβει σε όλα τα μαθήματα βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του 50%. Σε περίπτωση που η συνολική βαθμολογία ενός ή περισσότερων μαθημάτων δεν ξεπερνά το 50%, ο εκπαιδευόμενος έχει τη δυνατότητα επανεξέτασης των μαθημάτων αυτών μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του προγράμματος. Η βαθμολογία που θα συγκεντρώσει κατά τη διαδικασία επανεξέτασής του είναι και η οριστική για τα εν λόγω μαθήματα, με την προϋπόθεση ότι ξεπερνά εκείνη που συγκέντρωσε κατά την κανονική διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Σε διαφορετική περίπτωση διατηρείται η αρχική βαθμολογία.

7. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

Πέρα από την **επιτυχή ολοκλήρωση** του προγράμματος για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού απαιτούνται τα εξής:

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης**

Η διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης Εκπαιδευόμενου στοχεύει στη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχομένων εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, εξουσιοδοτημένο στέλεχος του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ, επικοινωνεί τηλεφωνικώς με ένα τυχαίο δείγμα εκπαιδευόμενων, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν συμμετείχαν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες του προγράμματος, εάν αντιμετώπισαν προβλήματα σε σχέση με το εκπαιδευτικό υλικό, την επικοινωνία με τον ορισμένο εκπαιδευτή τους, καθώς και με τη γενικότερη μαθησιακή διαδικασία. Η τηλεφωνική επικοινωνία διεξάγεται με την ολοκλήρωση του εκάστοτε προγράμματος, ενώ η μέση χρονική διάρκειά της συγκεκριμένης διαδικασίας είναι περίπου 2-3 λεπτά.

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης, εφόσον κληθεί, ή μη ταυτοποίησής του κατά τη διεξαγωγή της, δεν χορηγείται το

πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων**

Ο δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων διασφαλίζει την εγκυρότητα των στοιχείων που έχει δηλώσει ο εκπαιδευόμενος στην αίτηση συμμετοχής του στο Πρόγραμμα και βάσει των οποίων έχει αξιολογηθεί και εγκριθεί η αίτηση συμμετοχής του σε αυτό.

Κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας του προγράμματος, πραγματοποιείται δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων από τη Γραμματεία. Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να είναι σε θέση να προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα οποία πιστοποιούν τα στοιχεία που έχει δηλώσει στην αίτηση συμμετοχής (Αντίγραφο Πτυχίου, Αντίγραφο Απολυτήριου Λυκείου, Βεβαίωση Εργασιακής Εμπειρίας, Γνώση Ξένων Γλωσσών κ.τ.λ.).

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων, εφόσον κληθεί, ή μη ύπαρξης των δικαιολογητικών αυτών, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων**

Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να μην έχει οικονομικής φύσεως εκκρεμότητες. Σε περίπτωση που υπάρχουν τέτοιες, το πιστοποιητικό σπουδών διατηρείται στο αρχείο της Γραμματείας, μέχρι την ενημέρωση της για τη διευθέτηση της εκκρεμότητας.

Αναλυτική περιγραφή των παραπάνω υπάρχει στον Κανονισμό Σπουδών:

<https://elearningekpa.gr/regulation>

8. ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Οι συγγραφείς του εκπαιδευτικού υλικού είναι μέλη ΔΕΠ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ή και ειδικοί εμπειρογνώμονες με ιδιαίτερη συγγραφική καταξίωση, οι οποίοι κατέχουν πολύ βασικό ρόλο στην υλοποίηση του προγράμματος.

9. ΠΩΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ Η ΥΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης περιλαμβάνει **3 θεματικές ενότητες (μαθήματα)**.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

**Μάθημα - Θεωρητικές Διαστάσεις και Προσεγγίσεις στις Διαταραχές
Αυτιστικού Φάσματος**

Διδακτική Ενότητα 1: Ορισμός των ΔΑΦ, χαρακτηριστικά και αιτιολογία

Διδακτική Ενότητα 2: Διάγνωση των ΔΑΦ- Κριτήρια και διάγνωση

Μάθημα - Εκπαιδευτικές και Ψυχολογικές Παρεμβάσεις

**Διδακτική Ενότητα 1: Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών της Ειδικής Αγωγής για
τα παιδιά με ΔΑΦ**

Διδακτική Ενότητα 2: Η μέθοδος TEACCH

Διδακτική Ενότητα 3: Η μέθοδος MILLER

Διδακτική Ενότητα 4: Η μέθοδος Floortime

Διδακτική Ενότητα 5: Η μέθοδος Relationship Development Intervention

Διδακτική Ενότητα 6: Η μέθοδος SPELL

Διδακτική Ενότητα 7: Η μέθοδος STAR

Μάθημα - Συμβουλευτική Γονέων Παιδιών με ΔΑΦ

**Διδακτική Ενότητα 1: Μοντέλα έγκαιρης παρέμβασης και συμβουλευτικής
γονέων παιδιών με ΔΑΦ**